

OBSAH

ÚVOD

5

Hlava I

BOJ ZA VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ DĚLNICKÉ STRANY V RUSKU

(*Léta 1883—1901*)

1. Zrušení nevolnictví a rozvoj průmyslového kapitalismu v Rusku.
Vznik novodobého průmyslového proletariátu. První kroky dělnického hnutí	7
2. Narodnictví a marxismus v Rusku. Plechanov a jeho skupina „Osvobození práce“. Plechanovův boj proti narodnictví. Rozšíření marxismu v Rusku	12
3. Počátek Leninovy revoluční činnosti. Petrohradský „Svaz boje za osvobození dělnické třídy“	19
4. Leninův boj proti narodnictví a „legálnímu marxismu“. Leninská idea svazku dělnické třídy a rolnictva. I. sjezd Sociálně demokratické dělnické strany Ruska	22
5. Leninův boj proti „ekonomismu“. Založení leninského listu „Jiskra“
<i>Stručné závěry</i>	25
	27

Hlava II

VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ DĚNICKÉ STRANY RUSKA.

VZNIK BOLŠEVICKÉ A MENŠEVICKÉ FRAKCE VE STRANĚ

(*Léta 1901—1904*)

1. Vzestup revolučního hnutí v Rusku v letech 1901—1904	29
2. Leninský plán vybudování marxistické strany. Oportunismus „ekonomistů“. Boj „Jiskry“ za leninský plán. Leninova kniha „Co dělat?“ Ideologické základy marxistické strany	32

3. II. sjezd Sociálně demokratické dělnické strany Ruska. Schválení programu a stanov a vytvoření jednotné strany. Neshody na sjezdu a vznik dvou směrů ve straně: bolševického a menševického	40
4. Rozbíječská akce menševických předáků a zosazení boje ve straně po II. sjezdu. Oportunismus menševiků. Leninova kniha „Krok vpřed, dva kroky vzad“. Organizační základy marxistické strany	45
<i>Stručné závěry</i>	52

Hlava III

MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ RUSKO-JAPONSKÉ VÁLKY A PRVNÍ RUSKÉ REVOLUCE

(Léta 1904—1907)

1. Rusko-japonská válka. Další rozmach revolučního hnutí v Rusku. Stávky v Petrohradě. Demonstrace dělnictva před Zimním palácem 9. ledna 1905. Střelba do zástupů. Počátek revoluce.	54
2. Politické stávky a demonstrace dělnictva. Narůstání revolučního hnutí rolníků. Povstání na křižníku „Potěmkin“	58
3. Taktické neshody mezi bolševiky a menševiky. III. sjezd strany. Leninova kniha „Dvě taktiky sociální demokracie v demokratické revoluci“. Taktické základy marxistické strany	61
4. Další rozmach revoluce. Všeruská politická stávka v říjnu 1905. Ústup carismu. Carský manifest. Vznik sovětu dělnických zástupců	75
5. Prosincové ozbrojené povstání. Porážka povstání. Ústup revoluce. I. státní duma. IV. (sjednocovací) sjezd strany	78
6. Rozehnání I. státní dumy. Svolání II. státní dumy. V. sjezd strany. Rozehnání II. státní dumy. Příčiny porážky první ruské revoluce.	85
<i>Stručné závěry</i>	90

Hlava IV

MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ STOLYPSKÉ REAKCE. BOLŠEVICI SE USTAVUJÍ JAKO SAMOSTATNÁ MARXISTICKÁ STRANA

(Léta 1908—1912)

1. Stolypinská reakce. Rozklad v oposičních vrstvách inteligence. Úpadkové tendenze. Přechod části stranické inteligence do tábora nepřátel marxismu a pokusy o revisi marxistické teorie. Lenin v knize „Materialismus a empiriokriticismus“ rázně odmítá revisionisty a hájí theoretické základy marxistické strany	93
2. O dialektickém a historickém materialismu	100

3. Bolševici a menševici v letech stolypinské reakce. Boj bolševiků proti likvidátorům a otzovistům	127
4. Boj bolševiků proti trockismu. Srpnový protistranický blok	131
5. Pražská konference strany roku 1912. Bolševici se ustavují jako samostatná marxistická strana	133
<i>Stručné závěry</i>	138

Hlava V

STRANA BOLŠEVIKŮ V LETECH ROZMACHU DĚLNICKÉHO HNUTÍ PŘED PRVNÍ IMPERIALISTICKOU VÁLKOU

(*Léta 1912—1914*)

1. Rozmach revolučního hnutí v letech 1912—1914	140
2. Bolševický list „Pravda“. Bolševická frakce ve IV. státní dumě	143
3. Vítězství bolševiků v legálních organizačích. Další růst revolučního hnutí. Předvečer imperialistické války	150
<i>Stručné závěry</i>	153

Hlava VI

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ IMPERIALISTICKÉ VÁLKY. DRUHÁ REVOLUCE V RUSKU

(*Rok 1914—březen 1917*)

1. Vznik a příčiny imperialistické války	154
2. Přechod stran II. internacionály na stranu vlastních imperialistických vlád. Rozpad II. internacionály na jednotlivé sociálšovnické strany	157
3. Theorie a taktika bolševické strany v otázkách války, míru a revoluce	160
4. Porážka carských armád na frontě. Hospodářský rozvrat. Krise carismu	166
5. Únorová revoluce. Pád carismu. Ustavení sovětů dělnických a vojenských zástupců. Utvoření Prozatímní vlády. Dvojvládi	167
<i>Stručné závěry</i>	172

Hlava VII

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘÍPRAVY A PROVEDENÍ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE

(*Duben 1917 — rok 1918*)

1. Situace v zemi po únorové revoluci. Strana vystupuje z illegality a přechází k otevřené politické činnosti. Leninův příjezd do Pe-

trohradu. Leninovy dubnové these. Strana se orientuje na přechod k socialistické revoluci	174
2. Počátek krize Prozatímní vlády. Dubnová konference bolševické strany	179
3. Úspěchy bolševické strany v hlavním městě. Nezdar ofensivy armád Prozatímní vlády na frontě. Potlačení červencové demonstrace dělníků a vojáků	183
4. Strana bolševiků se orientuje na přípravu ozbrojeného povstání. VI. sjezd strany	187
5. Spiknutí generála Kornilova proti revoluci. Potlačení spiknutí. Přechod sovětů v Petrohradě a Moskvě na stranu bolševiků	190
6. Říjnové povstání v Petrohradě a zatčení Prozatímní vlády. II. sjezd sovětů a utvoření sovětské vlády. Dekrety II. sjezdu sovětů o míru a půdě. Vítězství socialistické revoluce. Příčiny vítězství socialistické revoluce	195
7. Boj bolševické strany za upevnění sovětské moci. Brest-litevský mír. VII. sjezd strany	203
8. Leninův plán zahájení socialistické výstavby. Výbory vesnické chudiny a zkrocení kulactva. Vzpoura „levých“ eserů a její potlačení. V. sjezd sovětů a přijetí ústavy Ruské socialistické federativní sovětské republiky	209
<i>Stručné závěry</i>	212

Hlava VIII

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ CIZÍ VOJENSKÉ INTERVENCE A OBČANSKÉ VÁLKY

(*Léta 1918—1920*)

1. Začátek cizí vojenské intervence. První období občanské války	214
2. Vojenská porážka Německa. Revoluce v Německu. Založení III. internacionály. VIII. sjezd strany	218
3. Zesílení intervence. Blokáda Země sovětů. Kolčakovo tažení a jeho porážka. Děnikinovo tažení a jeho porážka. Tříměsíční oddech. IX. sjezd strany	224
4. Útok polských pánů proti Zemi sovětů. Výpad generála Wrangela. Zhroucení polského plánu. Úplná porážka Wrangela. Konec intervence	228
5. Jak a proč zvítězila Země sovětů nad spojenými silami anglo-francouzsko-japonsko-polské intervence a buržoasně statkářsko-bělogvardějské kontrarevoluce v Rusku?	231
<i>Stručné závěry</i>	234

Hlava IX

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘECHODU K MÍROVÉ OBNOVĚ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

(Léta 1921—1925)

1. Země sovětů po zlikvidování intervence a občanské války. Nesnáze období obnovy 235
 2. Diskuse ve straně o odborech. X. sjezd strany. Porážka oposice. Přechod k nové ekonomické politice (Nep) 237
 3. První výsledky nové ekonomické politiky. XI. sjezd strany. Utvoření Svazu sovětských socialistických republik. Onemocnění Lenina. Leninův družstevní plán. XII. sjezd strany 245
 4. Boj proti obtížím při obnově národního hospodářství. Zvýšená aktivita trockistů v souvislosti s Leninovou nemocí. Nová diskuse ve straně. Porážka trockistů. Leninova smrt. Leninská výzva. XIII. sjezd strany 250
 5. Sovětský svaz ke konci období obnovy. Problém socialistického budování a vítězství socialismu v naší zemi. „Nová oposice“ Zinověvova a Kameněvova. XIV. sjezd strany. Zaměření na socialistickou industrialisaci země 256
- Stručné závěry* 264

Hlava X

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA SOCIALISTICKOU INDUSTRIALISACI ZEMĚ

(Léta 1926—1929)

1. Obtíže v období socialistické industrialisace a boj proti nim. Utvoření trockisticko-zinověvského protistranického bloku. Protisovětská vystoupení bloku. Porážka bloku 265
 2. Úspěchy socialistické industrialisace. Opoždování zemědělství. XV. sjezd strany. Zaměření na kolektivizaci zemědělství. Rozdrcení trockisticko-zinověvského bloku. Politické obojetnictví 270
 3. Ofensiva proti kulactvu. Bucharinsko-rykovská protistranická skupina. Schválení první pětiletky. Socialistické soutěžení. Počátek masového kolchozniho hnutí. 275
- Stručné závěry* 282

Hlava XI

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA KOLEKTIVISACI ZEMĚDĚLSTVÍ

(*Léta 1930—1934*)

1. Mezinárodní situace v letech 1930—1934. Hospodářská krize v kapitalistických zemích. Okupace Mandžuska Japonskem. Příchod fašistů k moci v Německu. Dvě ohniska války 284
 2. Od politiky omezování kulackých živlů k politice likvidace kulactva jako třídy. Boj proti překrucování politiky strany v kolchozním hnutí. Útok proti kapitalistickým živlům na celé frontě. XVI. sjezd strany 287
 3. Zaměření na rekonstrukci všech odvětví národního hospodářství. Význam techniky. Další růst kolchozního hnutí. Politická oddělení při strojních a traktorových stanicích. Výsledky splnění pětiletky za čtyři roky. Vítězství socialismu na celé frontě. XVII. sjezd strany. 295
 4. Bucharinci se zvrhávají v politické obojetníky. Trockističtí obojetníci se zvrhávají v bělogvardějskou bandu vrahů a špiónů. Zákeřné zavraždění S. M. Kirova. Opatření strany ke zvýšení bolševické bdělosti 306
- Stručné závěry* . 311

Hlava XII

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA DOVRŠENÍ VÝSTAVBY SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI A USKUTEČNĚNÍ NOVÉ ÚSTAVY

(*Léta 1935—1937*)

1. Mezinárodní situace v letech 1935—1937. Dočasné zmírnění hospodářské krize. Začátek nové hospodářské krise. Anexe Habeše Italií. Německo-italská intervence ve Španělsku. Vpád Japonska do střední Číny. Počátek druhé imperialistické války 312
 2. Další rozmach průmyslu a zemědělství v SSSR. Splnění druhé pětiletky před stanovenou lhůtou. Rekonstrukce zemědělství a dokončení kolektivisace. Význam kádrů. Stachanovské hnutí. Vzestup bláhobytu lidu. Vzestup kultury lidu. Síla sovětské revoluce 316
 3. VIII. sjezd sovětů. Schválení nové ústavy SSSR 322
 4. Likvidace zbytků bucharinských-trockistických špiónů, škůdců a vlastizárců. Přípravy k volbám do Nejvyššího sovětu SSSR. Zaměření strany na širokou vnitrostrannickou demokracii. Volby do Nejvyššího sovětu SSSR 327
- ZÁVĚR** 333